

Gegen die vom Konserrv. gegenstek vorgelegten Pläne für eine Erweiterung des jetzigen Baues erhebt die Z.K. keine Einwendung, weil nach denselben die alte Kirche mit Ausnahme des schmucklosen Presbyterium vom Jahre 1792, in ihrer alten Form erhalten bleibt.

MDZK: št. III.F.9, 1.1910, str. 638: Tätigkeitsberichte.

Dva nova zvonova iz livarne Samassa Anton

Slov.gospodar, 1.1874, str. 269

GORNJI DOLIČ (OBERDOLITSCH)

Župna cerkev, posvečena sv. Florijanu.

Proti sv. obrnjena cerkev stoji na ravnici vzpetini nad zašelkom Dolič v n. v. 579 m.

Viri in literatura: Cerkveni inventarji od leta 1792 dalje ter Šolska kronika, posneta po izgubljeni Franičkroniki.

Karakteristika: Cerkev ~~zložljivih~~ sestavljajo prizmatičen zvonik s stranski ma pritličnima džidikoma v širini ladje, staro pravokotna ladja s prizidanima, simetrično, 3/8 zaključenima kapelama, nova ladja z ozkima stranskima ladjama, ki se ravno zaključuje in 3/8 zaključeni prezbiterij z na zahodu prizidano pritlično zakristijo. Gradnja je kamenita, v novem delu opečna, ometana. Vidni so sledovi lizenaste poživitve sten. Strehe: sedlasta, slemenasta, pultasta, škriljeve; zakristije pultasta, pločevinasta; zvonikova čebulasta, škriljeva. Cerkev je primer stavbe z mnogimi povečavami, ki so ji vzele prvoten enotni koncept.

Zunanjščina: Je bp. Talni zidec in fabion sta maltasta, zvonikov fabion je raven, profiliran. Zvonica je križno obokana, zahodni dozidek je spremenjen v vežo z vhodom na emporo in v zvonik. Portali: glavni, oba la pelna in

zakrijski so preprosti, pp. Okna so v starem delu pp, v novem ppk. Ladja s kapelama kaže na povišanje, ki se je izvilo verjetno ob priliki obojanja.

Notranjščina: Tlak v starem delu cerkve je iz vitanjskega marmorja, v novem delu in v šebeh kapelah pa iz Šamota. Zidana pevska empora počiva na dveh stolpih in dveh križnih obokih. Notranjščino členijo slopi, pokriva pa ladjo tri, stranski ladji pa eden pdp in prezbiterij ena kvadratna kapa. Stene kapel členijo pilastri z gredo in banjo, v katero se vrezuje par sosvodnic, zaključuje pa tristrani zaključek. Teme obeh kapel pokrivata medaljona, leve v obliki šilasta, desne podolžnega oktogaona s konkavnimi stranicami. V desni kapeli so greda, robovi sosvodnic in pasovi zaključka okrajeni s štukom kot v Velenju in Šoštanju, torej je štuk iz druge tretine 18. stoletja. Vsa notranjščina je beljena.

Oprava: Glavni oltar je neoromanski iz leta 1896. Kipa Jožefa in Ane sta delo Ivana Cesarja.

Prižnica, delana v baročni maniri, je iz 1. polovice 19. stoletja, kar velja tudi za stranska oltarja, v katerih levega so leta 1899. vdelali LMB, v desnem pa sta kipa ŽMB in Jane a Evangelista ter slika Križanega z vicami podaj. Križev pot je tisk iz leta 1858; orglje so Bradičovo delo iz leta 1900. Na krstilniku stoji kip neznanega sv. Popotnika, ki je ljudsko delo, postbaročno.

V prezbiteriju visi slika RMB v zgoraj razgibanem okviru, ki je okorno delo baročne tradicije iz prve polovice 19. stoletja.

Oprema: jebp.

Zvonik: Je bil zgrajen 1.1805. V njem visijo trije zvonovi: dva sta železna iz 1.1922 in 1.1934, eden pa je madžarski iz Vojvodine. Ulil ga je leta 1589 Anton Novotny, krasijo ga pa relief sv. Jurija v noši iz 16. stoletja in perforiran ornamentalni pas.

Podstrešje: Vsi oboki so opečni, razen nad desno kapelo, kjer je kamnit.

Resume: Najstarejši del cerkve je ladja, ki je vsa iz 17. stoletja. Bila je

ravno krita in je imela 3/8 zaključeni prezbiterij. V prvi polovici 18. stoletja so prizidali vzhodno in nekoliko kasneje zahodno kapelo. Tako cerkev nam predstavlja inventar 1.1792. Leta 1805 so prizidali zvonik, leta 1827 zakristijo z oratorijem, 1810 so obokali ladjo, 1820 vzidali pevsko emporo, leta 1856, preobokali prezbiterij in leta 1889 preobokali levo kapelo. Ko so vzidali pevsko emporo, so zgradili tudi oba pfitlična zvonikova dozidka ter uredili zunanji dostop za emporo in dalje v zvonik. Končno so leta 1914. podrli prezbiterij z zakristijo ter zgradili sedanji cerkveni zaključek severno ob teh kapel.

Okolica: Ker ni bilo okoli cerkve pokopališča, tudi ni bilo obzidja. Župnišče je iz leta 1791. ter je bilo leta 1877 dvignjeno v nadstropje. Krito je z opeko.

Konservatorske opombe: Cerkev je vzorno vzdrževana.

Registerske opombe: Dosedanje vzdrževanje objekta je bilo krito z imenitnikovimi sredstvi.

Ostalo: Ob cesti proti Vitanju stoji znamenje prizmatične oblike s škriljavco Mestranom piramidastim streho. Znamenje opasuje paličast zidec in topokotni fabion, spredaj ima veliko ppk odprtino, ob straneh pa pps polje. Znamenje je posstilu sodeč iz 18. stoletja, in se mu po domačem pravi Žašmačtrova kapela.

Dalje proti vzhodu je z gránitnim spomenikom iz leta 1955, naznačeno mes poboja treh bataljonov XIV. divizije dne 18.II. 1944 iz RKKRŠK Basalijča na Pohorje.

Se dalje ob cesti je pod Lošpergom tkzv. Vidmarjev križ, ki stoji na mestu, kjer so baje Francozi ustrelili na svojem pohodu 1808. leta domačega župana.

Opombe: Dolina je bila do zgraditve železniške proge Dravograd-Velenje leta 1898, odrezana od sveta in je živela patriarharno življenje prejšnjih stoletij.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije 1959.